

Istállótrágyázás I.

Néhány évtizede a műtrágyák elterjedésekor azt képzeltük, hogy ezzel végleg megoldódott növényeink táplálásának gondja, nincs szükség többé a nehezen szállítható és kijuttatható istállótrágyákra, rendszeres talajvizsgálat alapján mérnöki pontossággal juttatjuk majd ki a szükséges tápanyagokat. A vízöblítéses, iparszerű sertéstelepek elterjedése pedig a trágyaelhelyezés gondját is leveszi a vállunkról. Azonban hamar rájöttünk, hogy tévedtünk.

Egyre gyakrabba vált a mikroelemhiány, folyóink és tavaink elalgásodtak, ásott kutaink vize ihatatlanná vált, talajaink savanyodni kezdtek, szerkezetük leromlott, humusztartalmuk csökkent, az értékes istállótrágyatelepek helyét óriási hasznavehetetlen és környezetszennyező hígtrágyatavak vették át. Mindez persze nem lett volna elég az ésszerűtlen műtrágyázás csökkentéséhez, a műtrágyaárak óriási emelkedése kellett hozzá.

Saját számításaim szerint egységnyi hatóanyagra számítva a jelenlegi műtrágya- és istállótrágya árak körülbelül azonosak. Csakhogy a szerves trágyák hasznossága sokkal többoldalú.

A szerves trágyák haszna

- Tápanyagforrás. Tartalmazza a növények számára szükséges összes elemet, közel a szükséges arányokban. Megközelítőleg igaz ugyanis, hogy minden növénynek szüksége van mindenféle tápelemre, csak mennyiségileg eltérő mértékben, hiányuk fejlődési rendellenességeket okoz, mely behatárolja a termés mennyiségét.

A termés mennyiségét a legkisebb mértékben rendelkezésre álló elem szabja meg

A gyakrabban alkalmazott olesőbb műtrágyák (pl. pétisó, kálisó) nem tartalmaznak csak 1-2 elemet, így használatukkal hamar kimerülnek a talaj egyéb tápelem-tartalékai.

- Energia- és táplálékforrás a lebontást végző talajélőlények számára, melyek fokozatosan tárják fel és bocsátják a növények rendelkezésére a szerves anyagban megkötött elemeket. (1 gr. talajban több milliárd mikroorganizmus található)

- Javítja a talaj tápanyag-, víz-, levegő- és hőgazdálkodását.

- Elősegíti a műtrágyák hasznosulását.

- Javítja a talaj porozitását, szerkezetét, művelhetőségét.

A szerves trágyák hatása legszembetűnőbb homoktalajon és öntözés nélküli termesztés esetén, ahol ugyanannyi tápanyagmennyiséggel nagyobb termést kapunk, mint műtrágya esetén.

Az istállótrágya fajtái

Az istállótrágya az állatok alommal kevert szilárd (ganéj) és híg (vizelet) ürüléke. Frissen 3/4-1/4 arányban tartalmaz vizet, ill. szárazanyagot.

A szarvasmarha és a sertéstrágya a nagy víztartalom miatt lassan erjedő, ún. hideg trágyák. Hatásuk ennél fogva lassú, de hosszabb ideig, 3-4 évig tart. A trágya gyors lebomlását elősegítő talajokra (erősen meszes és homoktalajok) a szarvasmarhatrágya a legjobb. Kötött, nedves vagy hideg talajra a nagyobb nitrogén- és kisebb víztartalmú, hevesebb hatású, ún. meleg trágyák valók. Ilyen a lovak és juhok trágyája. A lótrágyát gyors bomlása következtében melegágyak fűtésére, a talaj alá jól betaposva is használták. A baromfiak trágyája szintén nagy nitrogéntartalmú, ezért a gyorsan felszabaduló tápanyag könnyen levélperzselést okozhat. Helyesebb komposztálva kijuttatni.

A trágyák összetételét nagy mértékben befolyásolja az állatok tápláléka, az alom fajtája és mennyisége és a kezelés gondossága. Irányadóul **1 tonna jó minőségű istállótrágyában 10 kg nitrogént, 5 kg foszfort és 10 kg kálium hatóanyagot** vehetünk.